

10.

SINIF

____ - ____ EĞİTİM ÖĞRETİM YILI ---- LİSESİ
DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ YAZILI
SINAVI

2. DÖNEM

2. YAZILI

1. SORU: DKAB.10.3.1. İslam dininin aile kurumuna verdiği önemi fark eder.

“Sizin en hayırlınız, ailesine en iyi davranandır...”

(Hadis)

Bu hadisi dikkate alarak ailesine iyi davranan insanın sahip olduğu ahlaki davranışlara üç tane örnek veriniz. (15 puan)

- Yaşanan sıkıntılar birlikte giderilir.
- Büyük ve küçük aile üyelerine saygılı davranır.
- Sorumluluklarının bilincinde olur ve ihmal etmez.

2. SORU: DKAB.10.4.3. İslam ahlakında verilen bazı davranışları ayet ve hadislerle açıkla.

“Allah'a karşı mümkün olduğu kadar hayâli olun. Allah Teala'ya karşı gerçekten hayâli olan kimse, kafasını ve kafasının içindekileri, midesini ve midesinin içindekileri kontrol altına alsın.”

(Hadis)

Bu hadiste geçen hayâ kavramının ne anlama geldiğini ve hayâli insanın nasıl davranışlar sergilediğini açıklayınız. (15 puan)

Hayâ; utanmak, çekinmek demektir. Nefsin çirkin davranışlardan rahatsız olup onları terk etmesidir.

Haya sahibi bir insan, Yüce Allah'ın kendisini her zaman ve her yerde gördüğünü aklından çıkarmaz, inancı ve ahlakı ile bağdaşmayan ahirette de kendisini utandıracak niyet, düşünce ve davranışlardan kaçınır.

3. SORU: DKAB.10.3.5. İslam dininin ekonomik hayatla ilgili ilkelerini yorumlar.

Bir Müslümanın İslam'ın esasları dahilinde ibadetlerini yapması, güzel ahlaklı olması, haramlardan kaçınması nasıl zorunlu ise ekonomi alanında da dinin hükümlerine uyması zorunludur .

İslam'ın ekonomik hayatta uyulması gereken ilkelerinden üç tanesini yazınız. (15 puan)

- Her iş ve davranışta dürüstlük esastır.
- Alışveriş ve sözleşmelerde açıklık esastır.
- Görevi hakkıyla yerine getirmek, çalışanın hakkında tam ödemek esastır.

4. SORU: DKAB. 10.4.5. Hucurat suresi 11-12. ayetlerde verilen mesajları değerlendirir.

Hazrec kabilesinden Abdullah bin Übey'in, Peygamber Efendimizin (sav) eşi Hz. Aişe (as) hakkında attığı iftiranın ve çıkardığı dedikodunun geçtiği hadiseye verilen isim nedir? Yazınız. (10 puan)

İfk hadisesi

5. SORU: DKAB.10.4.4. Tutum ve davranışlarında ölçülü olmaya özen gösterir.

Aşağıda verilen cümlelerdeki boşluklara uygun kavramları getirerek tamamlayınız. (15 puan)

- a) İnsanların özel hayatlarını, mahremiyetlerini ihlal etmememiz anlamına gelen **tecessüs** , insanın sahip olması gereken bir saygı kuralıdır.
- b) **Gıybet**; bir kimsenin arkasından hoşlanmayacağı şeyleri söylemek, çekiştirmektir.
- c) Başkaları hakkında kesinlik içeren bilgiye değil, tahmine dayanan, doğruluğu veya yanlışlığı kanıtlanamayan düşüncelere **suizan** denir.
- d) İnsanın emeğini , sahip olduğu para veya malı, yiyecek ve içeceği gereksiz yere heba etmesi veya boşa savurması olan **israf**, dinimizde haramdır.
- e) **Hile**; insanları aldatmak, yanıltmaktır.

6. SORU: DKAB.10.5.1. Din ve dinin yorumu arasındaki farkı ayırt eder.

Dinin iki temel kaynağı Kur'an-ı Kerim ve sünnet olmasına rağmen farklı dini yorum şekilleri vardır. Tefsir, hadis, fıkıh, kelam gibi ilimlerde yeterli bilgiyi edinip yetkilini kazanmış alimler Kur'an-ı Kerim'i ve Hz. Muhammed'in hadislerini açıklayıp yorumlamışlar, yeri geldikçe kendi görüşlerini de ifade ederek dini anlayışlarını ortaya koymuşlardır.

Dinin yorumlaması ile ilgili verilen bu bilgiyi okuyarak, din ve dinin yorumu arasındaki farklılıkların neler olabileceğini yazınız. (12 puan)

Din insanın Dünya ve ahiret mutluluğunu amaçlayan Yüce Allah'ın koyduğu kurallar bütünüdür. dinin yorumu ise; insanların Kur'an ve sünneti anlayabildikleri ölçüde ortaya attıkları görüşler ve düşüncelerdir. Dini hükümler ve kurallar tektir; ancak bazen insanların yaşadıkları bölgeye, bazen yaşanan durumlara göre farklı şekillerde de yorumlanabilir.

7. SORU: DKAB.10.5.2. İslam düşüncesindeki yorum farklılıklarının sebeplerini tartışır.

Dini yorum farklılıklarının başlıca sebeplerinden dört tanesini yazınız. (8 puan)

- Sosyal sebepler
- Siyasal sebepler
- Kültürel ortam
- Coğrafi ortam

8. SORU: DKAB. 10.5.4. İslam düşüncesinde itikadi ve siyasi yorumları genel özelliklerine göre sınıflandırır.

8. Aşağıda verilen mezhep ve ekollerin kurucularının isimlerini yazınız. (15 puan)

Şafiiilik: Muhammed bin İdris Şafii

Maturidilik: Muhammed Maturidi

Hanefilik: İmam Azam Ebu Hanife (Numan bin Sabit)

Malikilik: Malik bin Enes

Eşarilik: Ebulhasan Eşari

9. SORU: DKAB.10.5.5. İslam düşüncesindeki ameli fıkhi yorumları tanıır.

9. İslam Hukuku usulünü ilk defa sistematik hale getiren ve bu konuda er-Risale isimli eserini yazmış olan fıkhi mezhep kurucusu kimdir? Yazınız. (10 puan)

Muhammed bin İdris Şafii

MİKAİL OKUMUŞ

(Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni)

